Zarządzanie

Ewolucja rachunkowości w teorii i praktyce gospodarczej

pod redakcją
Ewy Śnieżek, Filipa Czechowskiego i Sylwii Doroby

Małgorzata Jabłonowska, Paulina Wiśniewska*

Systemy informatyczne w rachunkowości jako efekt jej ewolucji

Wstęp

Na przestrzeni wieków rachunkowość wyraźnie ewoluowała. Począwszy od czasów dawnej Mezopotamii, kiedy pierwsze zapisy były wykonywane na glinianych tabliczkach, przez zapiski na zwojach papirusowych w starożytnym Egipcie, tabliczki woskowe z Rzymu i Grecji aż po pierwsze księgi handlowe Komuny Genueńskiej z 1340 roku¹. Historia podwójnego zapisu sięga XIV–XV wieku i przedsiębiorstw kupieckich oraz bankierskich północnych Włoch. Wszystko to pokazuje jak bardzo zmieniły się metody zapisu rachunkowego, a także jak daleko sięga historia rachunkowości. Aktualnie gromadzenie i przechowywanie danych na całym świecie odbywa się poprzez informatyczne systemy finansowo-księgowe, które w znacznym stopniu tworzą współczesną rachunkowość. Ich działanie i rolę postaramy się przedstawić w tej pracy.

1. Zintegrowane systemy informatyczne

Od zawsze kluczowym procesem każdej firmy był płynny przepływ informacji. Zintegrowane systemy informatyczne szczególnie przyczyniają się do sprawnego ich przepływu. Najbardziej istotną kwestią w zarządzaniu przedsiębiorstwem jest szybki obieg dokumentów. Zintegrowane systemy

* Studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Finansów i Rachunkowości PROFIT w Gdańsku, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, Katedra Finansów i Rachunkowości, 80-266 Gdańsk, Aleja Grunwaldzka 238a.

¹ M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, *Zastosowanie technik komputerowych w rachunkowości: systemy dla małych i średnich przedsiębiorstw*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004, s. 15.

informatyczne pozwalają sprostać oczekiwaniom współczesnego tempa biznesu.

Najnowszym systemem zarządzania przedsiębiorstwem jest zintegrowany system informatyczny klasy ERP 2.0². W porównaniu do swojego poprzednika (ERP) pozwala on na skoordynowanie ewidencji zdarzeń gospodarczych w takich obszarach jak bank, kasa, gospodarka magazynowa, rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zakupy, sprzedaż, a także majątek trwały i kalkulacja wynagrodzeń³.

Do głównych cech zintegrowanego systemu informatycznego należą: elastyczność funkcjonalna i strukturalna, integracja danych i procedur, kompleksowość funkcjonalna, otwartość oraz zaawansowanie merytoryczne i technologiczne⁴.

Do zalet zintegrowanych systemów informatycznych można zaliczyć: terminowość, elastyczność i szybkość reakcji na potrzeby klientów, a także możliwość zaoferowania innowacyjnych rozwiązań oraz obniżenia kosztów projektu, co daje przewagę konkurencyjną⁵.

Ewolucja systemów wspomagających zarządzanie kształtowała się następująco: od systemów ewidencyjno-transakcyjnych sięgających lat 50. ubiegłego stulecia poprzez systemy informacyjno-decyzyjne, następnie poprzez systemy wspomagania decyzji, których następcą były systemy eksperckie, z biegiem czasu unowocześnione przez systemy informowania

² Ł. Majewski, *Ewolucja w stronę ERP 2.0*,

<http://www.comarch.pl/erp/nowoczesne-zarzadzanie/numery-archiwalne/ewolucja-w-strone-erp-20/> [dostęp: 10.11.2015].

³ N. Kucharska, A. Kucharski, *Wybrane aspekty zastosowania informatyki w rachunkowości*, <http://www.instytutrewizjifinansowej.pl/biuletyn/IRF/biuletyn-bdo-rewizja-finansowa/Technologie-informatyczne/wybrane-aspekty-zastosowania-informatyki-w-rachunkowosci1742.html> [dostęp: 10.11.2015].

⁴ J. Rut, E. Kulińska, *Zintegrowany system informatyczny w przedsiębiorstwie produkcyjnym*, [w:] P. Adamczewski, *Słownik informatyczny*. Wydawnictwo Helion, Gliwice 2005, s. 273, <http://altab.pl/uploaded/ck/files/Zintegrowany%20system%20informatyczny%20w%20przedsiębiorstwie%20produkcyjnym%20-20publikacja%20LOGISTYKA.pdf>, [dostęp: 10.11.2015]

⁵ J. Rut, E. Kulińska, *Zintegrowany system informatyczny w przedsiębiorstwie produkcyjnym*, <http://altab.pl/uploaded/ck/files/Zintegrowany%20system%20informatyczny%20w%20przedsiębiorstwie%20produkcyjnym%20-20publikacja%20LOGISTYKA.pdf> [dostęp: 10.11.2015].

kierownictwa po najbardziej współczesne bardzo intuicyjne systemy sztucznej inteligencji. Ta ewolucja spowodowała, że na najwyższym szczeblu tychże systemów obecnie znajdują się zintegrowane systemy informatyczne⁶.

2. Ewidencyjne systemy informatyczne w świetle Ustawy o rachunkowości

Współczesna rachunkowość jest źródłem rzetelnych informacji retrospektywnych, ale też stanowi bazę wiedzy dla podmiotów odpowiedzialnych za wypracowanie najwyższego poziomu zysku w przyszłości. Dzisiejsza rachunkowość to połączenie rachunkowości finansowej i zarządczej. Ma ona znaczenie operacyjne i strategiczne, gdyż stanowi spektrum informacji dla wszystkich działów w firmie, dzięki tworzonej sprawozdaniom finansowym. Cechami współczesnej rachunkowości są uniwersalność i elastyczność. Nie bez powodu uznaje się ją jako „język biznesu”⁷. Regulacjami stanowiącymi standaryzację rachunkowości są Międzynarodowe Standardy Rachunkowości oraz Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej⁸. W Polsce najważniejszym aktem prawnym regulującym rachunkowość jest Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości. Zobowiązuje ona m.in. do prowadzenia ewidencji w systemie rachunkowości przedsiębiorstw w sposób chronologiczny i systematyczny, a także opisuje wymogi prowadzenia rachunkowości przy wykorzystaniu systemów informatycznych.

Do czołowych producentów oprogramowań systemów finansowo-księgowych dla małych i średnich przedsiębiorstw należą takie firmy jak: COMARCH – CDN (system OPT!MA), Matrix.pl (system Symfonia®) oraz „InSERT” (system „Rewizor”). Do najbardziej skomplikowanych klasy ERP (Enterprise Resources Planning) należą systemy: SAP, BAAN, IFS Application i inne⁹.

⁶ www.teleinfo.pb.edu.pl/gilg/informatyzacja/02-ewolucja.ppt [dostęp: 10.11.2015].

⁷ K. Świetla, *Outsourcing usług księgowych w świetle oczekiwań biur rachunkowych i ich klientów*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2014, s. 39.

⁸ Ibidem, s. 48.

⁹ M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, *Zastosowanie technik komputerowych w rachunkowości: Systemy dla małych i średnich przedsiębiorstw*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004, s. 15.

Do funkcji rachunkowości stosowanych przez systemy informatyczne w większości przedsiębiorstw należą funkcje¹⁰:

- ✓ Informacyjna – jest źródłem informacji do podejmowania decyzji gospodarczych dla osób decyzyjnych w przedsiębiorstwie oraz dla szerszego grona osób z zewnątrz firmy;
- ✓ Kontrolna – polega na ochronie danych oraz majątku przed kradzieżą lub zniszczeniem poprzez hasła bądź inne zabezpieczenia;
- ✓ Stymulacyjna – inaczej nazywana zarządczą, opiera się o proces alokacji zasobów przedsiębiorstwa i ich pożytecznego rozdysponowania;
- ✓ Statystyczna – rachunkowość okresowo dostarcza informacji organom statystyki publicznej. Sporządzenie takich sprawozdań dzięki nowoczesnym metodom ewidencji księgowej jest dużo szybsze i wygodne;
- ✓ Analityczna – funkcja ta pozwala określić kondycję przedsiębiorstwa poprzez specjalne zestawienia bądź wskaźniki, które często wykorzystywane są do sporządzenia np. wniosków kredytowych. Rozwiązania informatyczne pozwalają w łatwy i szybki sposób uzyskać szczegółowe informacje o firmie w porównaniu do tradycyjnej (papierowej) księgowości.

Ustawa o rachunkowości określa wymagania formalnoprawne wobec systemów informatycznych. Najbardziej istotne to¹¹:

- ✓ zniesienie drukowania ksiąg i dzienników, opisane w art. 13. pkt. 6.
- ✓ uznanie za dowody księgowe zapisów pochodzących z systemów informatycznych (art. 20. pkt. 5.)
- ✓ sformułowanie wymagań co do dokumentacji systemów informatycznych oraz ich autentyczności i bezpieczeństwa, o którym mówi art. 71.

Pozostałymi, równie ważnymi wymaganiami wobec dokumentacji systemów informatycznych, są opisane w języku polskim zasady (polityka) rachunkowości, a w szczególności:

- ✓ konieczność stworzenia wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach w organizacji ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych;
- ✓ opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur, funkcji wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych;
- ✓ określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Ustawodawca nakłada obowiązek ochrony przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu, a także tworzenie rezerwowych kopii zbiorów danych. Bardzo ważne jest stosowanie procedur w celu uniknięcia dostępu

¹⁰ Ibidem, s.16–18.

¹¹ Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, Dz.U. 1994, Nr 121, poz. 591.

danych osobom nieupoważnionym. Księgi należy drukować raz w roku lub zapisać ich treść w formie elektronicznej¹².

Systemy informatyczne muszą w sposób jasny i zrozumiały ukazywać dane dla użytkowników oraz biegłych rewidentów¹³. Najważniejszą i pierwszorzędą rzeczą kontrolowaną przez organy skarbowe jest legalność programu i jego zgodność z wymogami ustawowymi.

3. Zalety i wady zastosowania komputerowej ewidencji księgowej

Nowoczesna technologia pozwala na progresję prowadzenia ewidencji zdarzeń gospodarczych. Jak już wcześniej wspomniano, umożliwia jasny i czytelny odczyt danych przez użytkowników, ale też audytorów czy biegłych rewidentów. Do kluczowych korzyści wynikających ze stosowania elektronicznej księgowości należy zaliczyć¹⁴:

- ✓ bezpieczeństwo przechowywania danych księgowych dzięki automatycznym kopiom oraz małe ryzyko zniszczenia danych,
- ✓ zmniejszenie kosztów papieru, powierzchni i materiałów biurowych, a także kosztów usług pocztowych,
- ✓ pozytywny wpływ na środowisko naturalne,
- ✓ ograniczenie kosztów wynagrodzeń pracowników księgowych ze względu na brak potrzeby zatrudniania wielu osób,
- ✓ przetwarzanie wielkich zbiorów liczbowych
- ✓ automatyczne informowanie o popełnieniu błędów,
- ✓ możliwość wykorzystywania informacji przez wielu użytkowników oraz szybszy ich przepływ, który poprawia funkcjonowanie rynków finansowych, pozwalając na lepsze lokowanie zasobów,
- ✓ szybkie sporządzanie raportów.
- ✓ szybsze prowadzenie ewidencji księgowej, dzięki elektronicznemu wykonywaniu standardowych sprawozdań (bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych).

Do nielicznych wad stosowania nowoczesnych sposobów ewidencji księgowej można zaliczyć wysoki koszt zakupu licencji i aktualizacji oraz zabezpieczeń, możliwość wykradzenia lub zniszczenia wprowadzonych danych, zgubienie tzw. śladu rewizyjnego. Niebezpieczna jest także obecność wirusów¹⁵.

¹² Ibidem.

¹³ Ibidem.

¹⁴ M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, *Zastosowanie technik...*, s. 20.

¹⁵ Ibidem.

4. Sprawny system informatyczny

Koszty zakupu oprogramowania całego systemu informatycznego, czy też programu finansowo-księgowego są ogromne, dlatego wybór oprogramowania uznaje się za kluczową i strategiczną decyzję przedsiębiorstwa. Ważne jest, aby rozpoznać potrzeby informatyczne, służące do realizacji zadań i procesów, tak, aby zachowany był komfort wdrażania i użytkowania systemu. Ważnym krokiem w rozpoznaniu potrzeb jest rozpoznanie serwisu oprogramowania. Należy upewnić się, że posiada on rekomendacje innych zadowolonych klientów¹⁶.

Właściwościami jakości informatycznego systemu rachunkowości są¹⁷:

- ✓ elastyczność – polega na błyskawicznej adaptacji systemu do zaktualizowanych warunków organizacyjnych, przepisów prawnych oraz innych wymagań,
- ✓ poprawność merytoryczna – najważniejszym zadaniem systemu informatycznego jest tworzenie rzetelnych informacji oraz bezbłądność wprowadzanych danych,
- ✓ niezawodność – dobry system musi przede wszystkim być zgodny z zasadami (np. informatycznymi), normami (np. prawnymi), standardami (np. formalnymi sprawozdaniami),
- ✓ spójność (integracja) systemu – oznacza, że pojedynczy fragment systemu informatycznego musi stwarzać jedną całość inną od tych fragmentów.

Współcześnie już nie wystarcza, aby dobry system informatyczny tylko adoptował, dostarczał i gromadził informacje finansowe, dodatkowo musi być wspomagany za pomocą precyzyjnych instrumentów proces decyzyjny, który rozpoczyna się od planowania finansowego, a kończy na nadzorze menadżerskim¹⁸.

¹⁶ H. Buk, *Wymogi jakościowe informatycznego programu finansowo-księgowego*, [w:] M. Łada, A. Kozarkiewicz (red.), *Rachunkowość w otoczeniu nowych technologii*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008, s. 51.

¹⁷ H. Buk, *Wymogi jakościowe informatycznego programu finansowo-księgowego*, [w:] M. Łada, A. Kozarkiewicz (red.), *Rachunkowość w otoczeniu nowych technologii*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008, s. 51 i nast. Por. Pogodzińska-Mizdrak E., *Wybrane problemy organizacji rachunkowości informatycznej dla potrzeb racjonalnego zarządzania*, „Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie”, nr 456, Kraków 1995 s. 91–94; H. Kurek, H. Zielińska, *Informacyjna funkcja rachunkowości*, „Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie”, nr 533, Kraków 2000, s. 140–142.

¹⁸ H. Buk, *Wymogi jakościowe...*, s. 49.

Wartościowy system finansowo-księgowy powinien zagwarantować realizację następujących funkcji¹⁹:

- ✓ wykonywanie rejestrów opodatkowania od wyrobów i usług (sprzedaż, nabycie),
- ✓ sposobność drukowania zawartości operacji z dowolnych kont za dowolnie wybrany okres,
- ✓ umieszczenie kluczy rozliczeniowych kosztów,
- ✓ sporządzenie planu kont z dowolną liczbą kont analitycznych,
- ✓ przechowanie w pamięci danych liczbowych z poprzednich okresów sprawozdawczych,
- ✓ prowadzenie dziennika,
- ✓ mechaniczne dekretowanie,
- ✓ możliwość tworzenia wezwań do zapłaty, not odsetkowych, przelewów bankowych,
- ✓ ewidencjonowanie rozrachunków według różnych przekrojów (grupa kontrahentów, waluta),
- ✓ samoczynne otwieranie i zamykanie kont na przełomie okresów sprawozdawczych.

Pełnowartościowy system finansowo-księgowy powinien posiadać odpowiednie cechy²⁰:

- ✓ możliwość wygenerowania informacji o stanach rozrachunków i transakcjach dokonanych z danym kontrahentem, dzięki automatyznemu kojarzenia zapisów (zapłata, faktura) przy ewidencji rozrachunków,
- ✓ klarowność zestawień zapisów księgowych oraz sald na kontach i obrotów, ze sposobnością sporządzania prywatnych zestawień według ustalonych wzorców,
- ✓ powinien posiadać sporą elastyczność planu kont, bazującą na rozbudowaniu kont syntetycznych do kilku poziomów kont analitycznych,
- ✓ w celu zweryfikowania poprawności dekretacji powinien posiadać zdolność znalezienia odpowiedniego numeru (kodu) konta przy księgowaniu operacji za pomocą bezpośredniego nadzoru planu kont,
- ✓ możliwość automatycznego opracowania deklaracji podatkowych,
- ✓ księgowanie operacji gospodarczych w nowym roku obrotowym przed zamknięciem poprzedniego roku obrotowego,

¹⁹ Ibidem, s. 52. Por. K. Winiarska *Ewolucja polskiej rachunkowości na tle rozwiązań światowych*, Kraków 2001, s. 347–348.

²⁰ Ibidem, s. 53. Por. K. Winiarska, *Ewolucja polskiej rachunkowości na tle rozwiązań światowych*, Kraków 2001, s. 349–350.

- ✓ automatyczne utworzenie rachunku przepływu pieniężnych na każdy moment bilansowy i za każdy okres sprawozdawczy, rachunek zysków i strat oraz bilansu. Dla wielu przedsiębiorstw funkcja ta jest bardzo pożądana, lecz często niemożliwa,
- ✓ opcja korygowania błędów księgowych za pomocą storna czarnego i czerwonego.

Ustawa o rachunkowości określiła znikome wymagania wobec systemów informatycznych wspomagających księgowość. Jednakże dobrym zwyczajem jest zdobywanie rekomendacji Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

Tabela 1. Oprogramowania finansowo-księgowe rekomendowane przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

Lp	Nazwa produktu programowego	Data udzielenia rekomendacji	Firma występująca o rekomendację
1	SIMPLE-FK, wersja 4.50 (a)	04.03.1996	SIMPLE
2	SYSTEM FINANSOWO-KSIĘGOWY FKX WERSJA 7.24.026.	22.06.1998	Prokom Softwore Sp. z o. o. Gdynia
3	FIKS system finansowo-księgowy, wersja 8.14.	14.09.1998	Makrosoft S.A. Warszawa
4	ADAPTIX/FK, wersja 108A	19.09.2000	„MaWi” Ag. Informat.. Kraków
5	IMPULS-BPSC, podsystem FINANSE-KSIĘGOWOŚĆ-KOSZTY, wersja 4.2.	19.12.2000	Biuro Projektowania Systemów Cyfrowych BPSC Katowice
6	„NOVUM BANK”, wersja 4GL	19.12.2000	Zakład Usług Informatycznych NOVUM Sp. z o. o. w Łomży
7	SAP R/3–moduły FI (GL, AP,AR, AA, BL) + CO (OM-CEL, OM-CCA, OM-OPA, OM-IS, PC-OBJ) wersja 4.6C	20.07.2001	SAP Polska Sp. z o. o. W-wa
8	IFS FINANSE	10.09.2001	Indutrial&Finacial System
9	„System Ekonomiczno-Finansowy Pro-FIN” 3.30	10.09.2001	Pro-Test S.A. Warszawa
10	SKOP-FK, wersja 6.1.	14.05.2002	Bytomska Spółka Informatyczna COIG 4 Sp. z o. o. Bytom
11	„Finanse i Księgowość- forte”, wersja 5.00	04.02.2003	MATRIX Pl. Warszawa
12	„System Zarządzania Firmą DIGITLAND ENTERPRISE”, moduł Finanse i Księgowość, wersja 15.05	18.11.2003	PHU „DIGIT-LAND W. Wierzbak Kraków
13	SAP Business One, wersja 7.5	31.08.2004	SAP Polska Sp. z o. o. W-wa

Lp	Nazwa produktu programowego	Data udzielenia rekomendacji	Firma występująca o rekomendację
14	RAMZES- Księgi Handlowe, wersja 01.25.01.	16.11.2004	Ramzes Sp. z o. o. Warszawa
15	WF-FaKir, wersja 6.10.5 i WF-bEST, wersja 6.10.3	15.02.2005	WA-PRO Sp. z o.o.
16	SAP Business One, wersja 7.6	15.02.2005	SAP Polska Sp. z o. o. W-wa
17	CDN OPT!MA , wersja 8.6.	23.08.2005	COMARCH SA Kraków
18	RAMZES Amortyzacja, wersja 05.28.06	22.11.2005	Ramzes Sp. z o. o. Warszawa
19	SIMPLE.ERP, moduł Finanse i Księgowość w wersji 5.0	16.01.2007	SIMPLE. S.A Warszawa
20	EuroBankNet w wersji e06	16.01.2007	SoftNet Sp. z o. o. Kraków
21	SIMPLE.ERP w zakresie modułu Majątek Trwały w wersji 5.00a	04.09.2007	SIMPLE S.A. Warszawa
22	IMPULS, wersja 5	17.12.2007	BPSC S.A. Chorzów
23	Oracle e-Business Suite, wersja 12	23.09.2008	Oracle Polska Sp. z o.o. Warszawa
24	IFS Applications w wersji 7.5	20.04.2009	Industrial&FinancialSytems Poland Sp. z o.o. Warszawa
25	Papirus SQL dla modułów: Finansowo-Księgowy w wersji 2.07.10.00 Rejestry Faktur w wersji 1.05.46.20	19.03.2013	SOFHARD S.A. Płock
26	IFS Applications w wersji 8	08.10.2013	Industrial&Financial Systems Poland Sp. z o.o. Warszawa
27	Impuls EVO	07.10.2015	Biuro Projektowania Systemów Cyfrowych S.A.

Źródło: www.skwp.pl.

Powyższa lista oprogramowań, rekomendowanych przez SKwP z biegiem lat jest coraz dłuższa. Warto też zaznaczyć, że SKwP nie atestuje powyższych oprogramowań i nie ponosi odpowiedzialności za możliwe ujemne skutki użytkowania powyższych programów. Przedstawione dane w tabeli mają jedynie charakter polecający.

Zakończenie

Analiza najnowszej technologii ewidencji zdarzeń gospodarczych zastosowanej w rachunkowości, dowodzi, że elektroniczny zapis „zdał egzamin” i stał się powszechnie stosowanym urządzeniem na świecie. Powyż-

sze opracowanie ukazało wiele zalet stosowania zintegrowanych systemów informatycznych, do których zalicza się programy finansowo-księgowe. Najbardziej zauważalną zaletą jest niewątpliwie oszczędność czasu, ale też komfort użytkowania przez wszystkich podmiotów zainteresowanych danymi firmy, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Systemy informatyczne dla rachunkowości swoją uniwersalność potwierdzają nie tylko przepisami w Ustawie o rachunkowości, ale też zapisami w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości oraz Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

Bibliografia

- Andrzejewski M., Jonas K., Młodkowski P., *Zastosowanie technik komputerowych w rachunkowości: Systemy dla małych i średnich przedsiębiorstw*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004.
- Red. Łada M., Kozarkiewicz A., *Rachunkowość w otoczeniu nowych technologii*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008.
- Świetla K., *Outsourcing usług księgowych w świetle oczekiwań biur rachunkowych i ich klientów*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2014.
- Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości., Dz.U.1994, Nr 121, poz. 591.

Źródła internetowe

- <http://www.skwp.pl/Rekomendacje,dla,programow,ksiegowych,81.html> [dostęp: 10.11.2015].
- Kucharska N., Kucharski A., *Wybrane aspekty zastosowania informatyki w rachunkowości*, <http://www.institutrewizjifinansowej.pl/biuletyn/IRF/biuletyn-bdo-rewizja-finansowa/Technologie-informatyczne/wybrane-aspekty-zastosowania-informatyki-w-rachunkowosci1742.html> [dostęp 10.11.2015].
- Rut J., Kulińska E., *Zintegrowany system informatyczny w przedsiębiorstwie produkcyjnym*, <http://altab.pl/uploaded/ck/files/Zintegrowany%20system%20informatyczny%20w%20przedsiębiorstwie%20produkcyjnym%20-%20publikacja%20LOGISTYKA.pdf> [dostęp: 10.11.2015].
- Majewski Ł., *Ewolucja w stronę ERP 2.0*, <http://www.comarch.pl/erp/nowoczesne-zarzadzanie/numery-archiwalne/ewolucja-w-strone-erp-20> [dostęp 10.11.2015].
- www.teleinfo.pb.edu.pl/gilg/informatyzacja/02-ewolucja.ppt [dostęp: 10.11.2015].

Sprawozdawczość finansowa podlega w ostatnich latach nieustającej krytyce. Uważa się, że nie jest ona w stanie sprostać rosnącym potrzebom i wymaganiom inwestorów, którzy nie zadowolają się już suchą informacją z raportów finansowych. Decyzje o lokowaniu kapitału wymagają obecnie danych o charakterze finansowym i niefinansowym, dobrowolnych ujawnień informacji niewymaganych prawem, o znacząco rozszerzonym zakresie, pozwalających na przewidywanie sytuacji finansowej i wyników jednostki w przyszłości. W erze społeczeństwa informacyjnego raport finansowy jednostki gospodarczej stopniowo ewoluje w kierunku raportowania biznesowego. Inwestorzy potrzebują danych o znacznie większej przejrzystości, zrozumiałych i często wspomaganych informacjami opisowymi.

Prezentowana publikacja stanowi głos w dyskusji nad ewolucyjnym charakterem, kształtem, kierunkami rozwoju oraz perspektywami współczesnej rachunkowości.

Książka dostępna również
jako e-book

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
ŁÓDZKIEGO

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (42) 665 58 63

ISBN 978-83-8088-119-8

9 788380 881198